

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Evropský exekuční titul, evropský platební rozkaz, řízení o drobných nárocích

Tereza Kyselovská

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Vývoj

- Od roku 2001 vznik možnosti dosáhnout výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech jednoho členského státu ve druhém členském státě za splnění podmínek *řízení o prohlášení vykonatelnosti* dle Nařízení Brusel I.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Proč?

- evropská integrace, globalizace, růst množství přeshraničních sporů
- rozdílnost v procesních předpisech členských států ->
- zvýšení překážek dosažení rychlého a finančně nenáročného soudního rozhodnutí
- zpoždění, dodatečné náklady
- zvýhodnění nedobytných dlužníků
- => odrazení podnikatelů od rozšiřování činnosti za hranice domácího státu

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Vývoj

- Členské státy nespokojeny, jedním z důvodů existence dodatečného exequatorního řízení -> dodatečné náklady, prodloužení cesty k výkonu
- Zájem na vytvoření zrychleného a zjednodušeného řízení:
 - *Hodnota nároku pod určitou úrovní* (řízení o drobných nárocích)
 - *Nárok není ze strany dlužníka předmětem sporu* (řízení o nesporných nárocích)
- Vytvořit systém volného pohybu soudních rozhodnutí, soudních směrů a jiných vykonatelných rozhodnutí v členských státech

Nařízení

- Nařízení EP a Rady (ES) č. **805/2004**, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky (EET)
- Nařízení EP a Rady (ES) č. **1896/2006**, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu (EPR)
- Nařízení EP a Rady (ES) č. **861/2007**, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích (EDN)

EET - vztah k Nařízení Brusel I.

- Obě nařízení představují způsob uznání a výkonu rozhodnutí
- Shodná věcná působnost
- EET neobsahuje nutnost řízení prohlášení o vykonatelnosti
- EET nelze považovat za *lex specialis* k Nařízení Brusel I. (řízení dle EET spadá do věcné působnosti Brusel I., režim uznání a výkonu je použitelný na rozhodnutí (čl. 33, 38 Brusel I.), soudní smíry (čl. 58 Brusel I.), a veřejné listiny (čl. 57 Brusel I.)

Působnost nařízení

- Působnost
 - Věcná
 - Osobní
 - Časová

EET - vztah k Brusel I.

- Pokud je soudní rozhodnutí o nesporném nároku vydáno v členském státě a je třeba je vykonat v zahraničí, věřitel si může vybrat mezi jeho potvrzení jako EET a systémem uznání a výkonu dle Brusel I.

EET - Věcná působnost

- Čl. 2
- Občanskoprávní a obchodní věci bez ohledu na povahu soudu
- Nevztahuje se na:
 - Daňové, celní, správní věci, acta iure imperii
 - osobní nebo způsobilost k právním úkonům fyzické osoby,
 - majetková práva vyplývající z manželských vztahů, závětí
 - a dědictví;
 - úpadky, vyrovnání a podobná řízení;
 - sociální zabezpečení;
 - rozhodčí řízení.

EET - časová působnost

- Čl. 26, 33
- Nařízení se použije na rozhodnutí vydaná, soudní smíry schválené nebo uzavřené a veřejné listiny vyhotovené či registrované po 21.1.2005
- Nařízení se použije od 21.10.2005

EET - Osobní působnost

- Čl. 3
- EET se vztahuje na rozhodnutí, soudní smíry a úřední listiny o nesporných nárocích
- ne Dánsko

EET - nespornost nároku

- Čl. 3
- a) dlužník s ním **výslovně souhlasil** tím, že jej uznal, nebo prostřednictvím smíru, který schválil soud nebo který byl uzavřen
- před soudem v průběhu řízení nebo
- b) dlužník proti němu v průběhu soudního řízení **nevznese** nikdy
- žádné **námítky** v souladu s odpovídajícími procesními předpisy
- členského státu původu nebo
- c) dlužník se **neúčastnil soudního jednání**, ve kterém se o tomto nároku jednalo, ani nebyl na takovém soudním jednání
- zastoupen poté, co nejprve vznese proti nároku v průběhu
- soudního řízení námítky, pokud takové jednání znamená
- podle práva členského státu původu konkludentní souhlas
- s nárokem nebo skutečnostmi, které tvrdí věřitel nebo

EET - výkon rozhodnutí

■ Čl. 5

- Rozhodnutí, který bylo v členském státě původu potvrzeno jako evropský exekuční titul, **je uznáno a vykonáno** v ostatních členských státech, **aniž je zapotřebí prohlášení o vykonatelnosti** a aniž může být proti jeho uznání podán protest.

EET - minimální normy pro řízení

■ Čl. 12-19

- Podmínky týkající se řízení
- Doručování
- Čl. 16 - informace, které musí být dlužníkovi sděleny
- informace o nároku, o možnosti nárok popřít...

EET - podmínky potvrzení

■ Čl. 6

- rozhodnutí je vykonatelné v členském státě původu
- rozhodnutí není v rozporu s pravidly soudní příslušnosti
- soudní řízení v členském státě původu splnilo požadavky tzv. minimálních norem řízení
- rozhodnutí bylo vydáno v členském státě, ve kterém má dlužník bydliště ve smyslu článku 59 Brusel I. v případech, kdy
 - nárok je nesporný
 - souvisí se smlouvou, kterou uzavřela osoba, spotřebitel, za účelem, který nelze považovat za její obchodní či profesní činnost a
- - dlužníkem je spotřebitel.

EET - výkon rozhodnutí

- Čl. 20 - vykonávací řízení se řídí právem členského státu výkonu
- rozhodnutí potvrzené jako evropský exekuční titul se vykoná za týchž podmínek jako rozhodnutí vydané v členském státě výkonu
- Čl. 21 - zamítnutí výkonu - pouze překážka rei iudicatae (srov. Brusel I. - zejména zjevný rozpor s veřejným pořádkem)
- Čl. 23 - zastavení nebo omezení výkonu
- rozhodnutí nesmí být přezkoumáváno ve věci samé.

EET - české právo

- Řízení o potvrzení evropského exekučního titulu
- §200ua OSŘ

EPR - věcná působnost

- občanské a obchodní věci v přeshraničních případech, bez ohledu na povahu soudu
- Nevztahuje se:
 - zejména na daňové, celní, správní věci, acta iure imperii
 - majetková práva vyplývající z manželských vztahů, závětí
 - a dědictví
 - úpadky, vyrovnání a podobná řízení
 - sociální zabezpečení
 - nároky z mimosmluvních závazků, pokud:
 - nejsou předmětem dohody mezi stranami nebo nedošlo k uznání dluhu, nebo
 - ii) se nevztahují na peněžité pohledávky ze spoluvlastnictví

EPR - účel

- zjednodušit a urychlit soudní řízení týkající se nesporných peněžních nároků v přeshraničních případech a snížit náklady na ně
- umožnit volný pohyb evropských platebních rozkazů ve všech členských státech
- stanovit minimální normy pro řízení -> není potřeba exekutorského řízení
- => jedná se fakultativní řízení, existuje paralelně vedle národních uprav a Brusel I. => žalobce má možnost výběru

EPR - osobní působnost

- Přeshraniční případy
- alespoň jedna ze stran má bydliště nebo místo obvyklého pobytu v jiném členském státě, než je členský stát soudu, u něhož byl podán návrh na vydání platebního rozkazu
- Určení bydliště - čl. 59 a 60 Brusel I.

EPR - časová působnost

- Čl. 33
- Nařízení se použije od 12.12.2008

EPR - řízení

- Čl. 12 - vydání EPR - zrychlené řízení, obvykle do 30 dnů
- Čl. 13-15 - doručování
- Čl. 16-17 - odpor -> řízení pokračuje před soudy čl. státu původu dle pravidel běžného občanského soudního řízení
 - Žalobce může výslovně požádat, že v takovém případě skončilo

EPR - řízení

- Čl. 4 - vymáhání peněžitých pohledávek na určitou částku, jež jsou splatné v době, kdy je podán návrh na vydání EPR - *není požadavek kvalifikované nespornosti - viz EET*
- Čl. 6 - soudní příslušnost - *zvýhodnění spotřebitele*
- Čl. 7 - návrh na vydání EPR, náležitosti, *srovnej s §172 OSŘ, soud může platební rozkaz vydat i bez výslovného návrhu žalobce*
- Čl. 11 - odmítnutí návrhu - nelze podat opravný prostředek, ale žalobce může:
 - Podat nový návrh na vydání EPR
 - Využít jiné řízení podle práva čl. státu

EPR - výkon

- Čl. 19 - EPR, který se v členském státě původu stal vykonatelným, je uznáván a vykonáván v ostatních členských státech, aniž je nutná doložka vykonatelnosti a bez možnosti napadnout jeho uznání
- Čl. 21 - vykonávací řízení se řídí právem členského státu výkonu

EDN - účel

- zjednodušit a urychlit řízení o sporech týkajících se drobných nároků v přeshraničních případech a snížit náklady na ně
- alternativa k řízení upravenému právními předpisy členských států (*české právo podobné řízení nezná*)
- fakultativní, paralelní řízení

EDN - věcná působnost

- Nevztahuje se na:
 - zejména na daňové, celní, správní věci, acta iure imperii, věci týkající se:
 - osobního stavu nebo způsobilosti fyzických osob k právům a právním úkonům;
 - majetkových práv vyplývajících z manželských vztahů, vyživovací povinnosti, závětí a dědictví;
 - úpadků a vyrovnání a podobných řízení;
 - sociálního zabezpečení;
 - rozhodčího řízení;
 - pracovního práva;
 - nájmu nemovitostí s výjimkou žalob týkajících se peněžitých nároků nebo porušení práv na ochranu soukromí a osobnostních práv, včetně pomluvy.

EDN - věcná působnost

- občanské a obchodní věci v přeshraničních případech, bez ohledu na povahu soudu
- **hodnota nároku** bez navýšení o úroky, náklady a výlohy **nepřesahuje** v době doručení žalobního formuláře k příslušnému soudu částku **2 000 EUR**

EDN - osobní působnost

- Čl. 3 - přeshraniční případy (viz EPR)

EDN - časová působnost

- Nařízení se použije od 1.1.2009

EDN - řízení a výkon

- Srovnej výklad k EPR